

ПАН ТОЧНИЙ ЧАС НА ГОСТИНУ КЛИЧЕ НАС

Знайомство з паном Точним Часом

- Котра година? — запитав Дмитрик.
- 15 хвилин по дванадцятій, — відповів Петрик, подивившись на годинник на руці.
- Ні, зараз лише полудень! Твій годинник поспішає, — мовила Настя.
- Це твій відстає, — не погодився Петрик.
- А й справді, як можна дізнатися точний час?

У цей момент звідусіль почулися різноманітні звуки: бом-бом, тік-так, дзень-дзелень, ку-ку... І перед друзями почали з'являтися годинники: маленькі й великі, електронні та механічні, пісочні й маятникові. Вони, мов живі, вистукували кожен у своєму ритмі й співали на різні голоси.

Під гучне дзеленчання будильника наперед вийшов поважний пан у вишуканому фракку та високому капелюсі.

— Ви згадали моє ім'я! Я — пан Точний Час, будемо знайомі. Зараз дванадцята десяць! Звірмо годинники! — поважно промовив він.

Озирнувшись, діти побачили, що всі годинники — від найменшого до найбільшого — показують дванадцяту годину десять хвилин. І їхні теж підтягнули свої стрілочки до потрібних позначок.

— Не дивуйтеся. Ви опинилися в моєму королівстві. А тут усі годинники йдуть правильно, точно та справно.

- *Полічіть, скільки годинників на картині. Знайдіть електронний, пісочний, маятниковий, механічний...*
- *Чим вони відрізняються?*
- *Чи всі годинники показують однаковий час? Знайдіть годинники, на яких час однаковий. Які й на скільки відстають від них?*
- *За яким годинником час визначити найлегше? Чому?*
- *За яким ми можемо найточніше визначити час?*
- *Який годинник коли потрібний?*
- *Які ще годинники є у вас вдома? Які в них голоси?*
- *Якими годинниками ви вже користувалися? Коли?*
- *Як ви думаєте, чи обов'язково людям вміти користуватися годинником? Чому?*
- *Уявіть та інсценуйте фантастичну ситуацію, коли всі годинники втекли від людей. Що могло образити годинники? Як на таку втечу реагували б люди? Як вони могли б вибачитися перед годинниками? Чи повернуться годинники до людей?*
- *Поміркуйте, як іще можна вимірювати час. Знайдіть переваги й недоліки кожного способу.*

Дмитрик вирішив придумати цікаве завдання про час.

- *Як ви думаєте, яка літера там зустрічатиметься найчастіше? Чому?*

Завдання з робочого зошита (частина 3, завдання 2, с. 43)

Відшукайте в таблиці слова з буквою "ч" і наведіть їх кольором.

І	Г	М	А	М	А	Л	О
Г	Ч	А	С	О	В	И	Й
Ь	А	В	В	В	Ч	Д	У
С	С	К	І	А	А	К	Л
В	В	А	Т	Р	С	О	Н
О	І	О	Л	Ч	Н	І	С
Д	Т	К	О	І	О	С	А
А	П	О	М	Н	Й	У	Ч

- *Скільки слів вам вдалося знайти?*
- *Де в них заховано час?*

Чим вимірюють час?

— Оце так! — вигукнув Петрик. — А хто стежить за порядком, коли ви спите?

— Я ніколи не сплю й усі 24 години на добу, 7 днів на тиждень, 12 місяців на рік веду лік часу, — відповів пан Точний Час.

— Ой, скільки чисел ви назвали! Я трохи заплуталася... Розтлумачте, будь ласка, що тут до чого, — попросила Настя.

— Існує багато одиниць вимірювання часу: століття, рік, місяць, тиждень, день, година, хвилина, секунда. Їх ви можете побачити, гостюючи в мене.

- *Знайдіть на картині портрети століть, зображення року-каруселі, 12 братів-місяців, 7 днів тижня, години, хвилини, секунди.*
- *Який із зазначених періодів часу найдовший? Який найкоротший?*

12 місяців

— А хто це крутиться на каруселі? Можна до них приєднатися? — поцікавилася Катруся.

— Це 12 місяців року. Вони сидять чітко один за одним, а кожен трое на своїй чверті кола. Посередині — стрілка часу, яка в призначений день змінює своє положення і переходить до наступного місяця.

- *На який місяць вказує стрілка зараз? Які місяці з ним сусідять?*
- *Чи зможете ви назвати всіх, хто сидить на каруселі?*
- *Здогадуєтеся, чому місяці мають такі назви?*
- *Який другий літній місяць? А перший зимовий? Який посередині осені?*
- *Де буде стрілка зараз? А через 5 місяців?*
- *Скільки кроків вона має пройти, щоб вказувати на вересень? А скільки кроків треба зробити до літніх канікул? Яка подія настане раніше?*
- *Намалюйте й собі таку карусель. Як у вас виглядатимуть брати-місяці?*
- *Коли у вас день народження? Намалюйте поряд із ним на каруселі іменинний торт.*
- *Відгадайте віршовані загадки про місяці.*

У якому місяці?

Скільки місяців у році?

Ну, хто знає, говори!

І який з них веселіший

Для малої дітвори?

У якому сніжки, санки,

Баба з снігу, крики, сміх?

У якому — завірюха,

І мороз щипає всіх?

У якому тепле сонце

Розтоплює весь сніжок?

У якому перші квіти

Кличуть діток у садок?

У якому вишні, сливи
Червоніють на гілках?
У якому спіють груші,
Повно яблук у садках?

У якому дощик сіє,
Жовкне листя і летить?
У якому Нова Радість
В кожній хаті гомонить?
Катерина Перелісна

- *Чи можете ви придумати власні загадки? Можливо, ваші загадки будуть у картинках?*

— Пане Часе, невдовзі всі зимові свята закінчатся, а весняних іще так довго чекати... Чи не можна трохи змінити місця місяців на каруселі, адже ніхто цього й не помітить? — запитав Петрик.

- *Пригадайте назву казки, у якій Грудень поступився своїм місцем біля багаття і якийсь час у природі порядкував Квітень. Що шукала головна героїня казки? Чи вдалося їй знайти це? Чим казка закінчилася?*

— Мій маленький друже, насолоджуйся кожним днем, що дарує тобі рік, і не підганяй час. Якщо в нашому житті будуть лише свята, ми перестанемо їх цінувати, — сказав пан Точний Час і раптом спохопився:

— А куди подівся Дмитрик? Мабуть, цей любознайко вже в наступній залі.

- *Об'єднавшись у групи, придумайте нові назви для кожного місяця року. Презентуйте свій календар друзям.*

Календар

Дмитрик грав у піжмурки з днями тижня.

- *Скільки їх на картині? Що означають літери на їхніх кофтинках? Хто з них розлігся на календарі?*

Скінчивши гру, дні тижня зайняли свої місця на сторінці календаря.

- *Чи знаєте ви, чому два стовпчики в календарі виділені червоним?*
- *Скільки днів у лютому цього року? У який день тижня він починається і в який закінчується?*
- *Чи щороку в лютому однакова кількість днів?*
- *Досліди, які місяці в році найдовші, а які — найкоротші.*

Поки друзі розглядали настінний календар, його пухкенький кишеньковий родич стрибнув на руки до Катрусі:

— Привіт! Візьміть мене із собою. Я допомагаю людям планувати свій час на тиждень, місяць, рік.

- *А у вашому домі є календар на 2019 рік? Де саме його можна знайти?*
- *Чи заплановані у вас важливі події на березень — сімейні свята, поїздки, різні справи?*

Обличчя століть

— Друзі, подивіться! На картині зібралися разом персонажі з різних книжок! — озвалася Катруся.

— Так. Розумничка, що помітила, — похвалив дівчинку Точний Час. — Це не звичайна картина, а портрети століть. Кожен підписано римськими цифрами. Саме так позначають століття на письмі.

- *Яке нині століття?*
- *Які століття зображені на картині? Які з них уже минули, а які ще не настали? Чи помітили ви серед них тисячоліття? Розпитайте в дорослих, що означає позначка “до н. е.”.*
- *Якби у вас була машина часу, в якому столітті ви хотіли б опинитися? Чому?*
- *Спробуйте уявити майбутнє. Що ви хотіли б змінити, а що залишили б, як є?*
- *Дізнайтеся як можна записувати числа римськими цифрами. А чи можна ці цифри показувати пальчиками? Як саме?*

I — 1, як один пальчик.

V — 5, як долонька з відведеним убік великим пальчиком.

X — 10, як дві перехрещені руки.

Якщо хочете позначити 2, то пишете II. Якщо 4 — то слід написати IV, що означає “на один менше, ніж V”, а якщо 6 — то VI, тобто “на один більше, ніж V”. От і вся наука.

Ідуть, біжать, летять

Поки друзі мріяли про майбутнє, повз них постійно пролітали крихітки-секунди, час від часу пробігали трохи більші хвилини, а коли до пана Точного Часу підійшла поважна пані — година, він поглянув на годинник і сказав:

— На жаль, час завершувати розмову. Вже минула ціла година, а отже, 60 хвилин, або 3600 секунд. А це — чимало!

- *Чи вмієте ви визначати час за годинником? Потренуйтеся!*
- *Чому пан Точний Час сказав, що година — це чимало часу? А що ви можете сказати про хвилину? Секунду? Чи варто ставитися до них зверхньо? Яку цінність вони можуть мати? Наведіть приклади.*

Пан Точний Час потиснув гостям руки зі словами: “Бажаю, щоб кожен ваш день був багатий на приємні враження та добрі справи”. А потому, чемно попрощавшись, зник разом з усіма своїми помічниками.